

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 21 maja 2010 r.

**Pan
Stanisław Bielik
Starosta Koniński**

LPO-4101-03-02/2010
P/10/061

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Koninie, zwanym dalej „*Starostwem*”, kontrolę w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego w powiecie konińskim w latach 2009-2010 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 7 maja 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje Panu Staroście niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację przez *Starostwo* zadań związanych z zarządzaniem ruchem na drogach powiatowych. Ze względu na brak prowadzenia kontroli dróg gminnych, NIK negatywnie ocenia realizację przez *Starostwo* ww. zadań na drogach gminnych w powiecie konińskim.

1. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przygotowanie organizacyjne *Starostwa* do realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego w powiecie konińskim. W okresie objętym kontrolą, Starosta Koniński zarządzał ruchem na drogach, o których mowa w *art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym*², zwanej dalej „*Prawo o ruchu drogowym*”, przy pomocy Zarządu Dróg Powiatowych w Koninie (ZDP). ZDP wykonywał zadania organu zarządzającego ruchem na drogach powiatowych o łącznej długości 614,634 km (będąc jednocześnie zarządcą tych dróg) i związanych z nimi 30 obiektami mostowymi, 373 przepustami i 2 promami. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia jednak to, że ZDP wykonując zadania organu zarządzającego ruchem na drogach gminnych w powiecie konińskim, nie posiadał wiedzy o łącznej długości tych dróg. Według

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.

wyjaśnień dyrektora ZDP, łączna długość dróg gminnych na terenie powiatu wynosiła około 1.000 km, a dostępne w ZDP projekty organizacji ruchu obejmowały około 40% tych dróg.

2. ZDP dysponował kompletem zatwierdzonych projektów organizacji ruchu wyłącznie dla dróg powiatowych. W skład tych projektów wchodziły m.in. plany liniowe dróg, będące częścią prowadzonej przez ZDP ewidencji dróg, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów.

Ewidencja zatwierdzonych projektów zmian organizacji ruchu w okresie objętym kontrolą NIK zawierała łącznie 81 pozycji, z tego 75 projektów w 2009 r. i 6 w 2010 r. (do 20 marca). W ocenie NIK, ewidencja ta była prowadzona nierzetelnie, ponieważ wbrew § 9 *ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem*³, zwanego dalej „rozporządzeniem o zarządzaniu ruchem”, w 41 przypadkach (50,6%) nie zawierała numeru drogi lub nazwy ulicy, a w pozostałych 40 przypadkach (49,4%) gdzie wpisano numer drogi, brak było jej kilometrażu. W 8 przypadkach (22,2%) dotyczących uzgodnień tras przejazdów pojazdów nienormatywnych, w ewidencji nie określono charakteru organizacji ruchu ani tras przejazdu tych pojazdów.

Ponadto w 33 przypadkach (40,7%) wpisów dotyczących projektów organizacji ruchu opracowanych razem z projektem budowlanym, ewidencja nie zawierała: [1] terminu, w którym zatwierdzona organizacja ruchu powinna zostać wprowadzona; [2] rzeczywistego terminu wprowadzenia nowej (lub zmiany istniejącej) organizacji ruchu; [3] przewidywanego terminu przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu. Również przy zatwierdzaniu zmiany organizacji ruchu, wbrew postanowieniom § 8 *ust. 7 rozporządzenia o zarządzaniu ruchem*, nie określano terminu, w którym zatwierdzona zmiana organizacji ruchu powinna zostać wprowadzona.

3. W okresie objętym kontrolą do Starostwa wpłynęły łącznie 83 wnioski o zmianę organizacji ruchu, z tego 76 wniosków w 2009 r. i 7 wniosków w 2010 r. (do 20 marca). Badanie dokumentacji 2 wniosków rozpatrzonych negatywnie (1 z 2009 r. i 1 z 2010 r.) nie wykazało nieprawidłowości, a dotyczyły one przejazdu pojazdów nienormatywnych po drogach z mostami o nośności niższej niż wymagana.

Analiza dokumentacji 28 (34,6%) wniosków losowo wybranych (spośród 81 wniosków rozpatrzonych pozytywnie), wykazała, że projekty organizacji ruchu były sprawdzane pod względem formalnym i merytorycznym, zatwierdzane przez Pana Starostę, a ich realizacja (za wyjątkiem dwóch uzasadnionych przypadków), była sprawdzana w terenie. Jednak dokonywana przez ZDP kontrola tych projektów pod względem spełnienia wymagań § 5 *rozporządzenia o zarządzaniu ruchem* nie była rzetelna, ponieważ: [1] w 12 (42,8%) skontrolowanych projektach brak było parametrów geometrii drogi; [2] w 3 (10,7%) projektach brak było planów orientacyjnych drogi z zaznaczeniem drogi (dróg), której dotyczył projekt; [3] w 2 (7,1%) projektach brak było wymaganych programów sygnalizacji świetlnej. NIK ocenia negatywnie zatwierdzanie organizacji ruchu na podstawie niekompletnych projektów organizacji ruchu. Tłumaczenie tych braków przeoczeniem

---

³ Dz. U. Nr 177, poz. 1729

pracownika lub brakiem bezpośredniego związku tej kompletności z oceną wydaną przez ZDP o zgodności danego projektu z obowiązującymi przepisami o ruchu drogowym, nie mogą usprawiedliwiać stwierdzonej nierzetelności.

4. Powołany przez Pana Starostę (zarządzeniem nr 33/03 z dnia 31 grudnia 2003 r. z późniejszymi zmianami) czteroosobowy Zespół Kontrolny w składzie: przedstawiciel Wydziału Komunikacji w Starostwie, dwóch przedstawicieli ZDP i przedstawiciel Sekcji Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Koninie, do wykonywania zadań kontrolnych, o których mowa w § 12 ust. 5 rozporządzenia o zarządzaniu ruchem, realizował zadania organu zarządzającego ruchem w niepełnym zakresie, bo tylko na drogach powiatowych. Brak przeprowadzania kontroli na drogach gminnych w powiecie konińskim NIK ocenia negatywnie.

W wystąpieniach do dyrektora ZDP, jako zarządcy dróg powiatowych, Pan Starosta wnosił o realizację zaleceń formułowanych w wyniku ww. kontroli oraz o poinformowanie o ich wykonaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania pisma. Dyrektor ZDP, w odpowiedziach przekazywanych po upływie tego terminu, informował o przystąpieniu do sukcesywnego usuwania stwierdzonych nieprawidłowości. Zespół Kontrolny w trakcie następnej kontroli okresowej, tj. dopiero po sześciu miesiącach od daty kontroli, weryfikował realizację zaleceń wynikających z poprzedniej takiej kontroli.

5. Oględziny losowo wybranych odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 62,951 km, wykazały dobry stan techniczny znaków drogowych i ich kompletność, w porównaniu z planami liniowymi dla tych dróg. Stwierdzono natomiast: [1] trzy przypadki nienależytej realizacji organizacji ruchu, polegającej na niezgodnym z zatwierdzonym projektem zmiany organizacji ruchu oznakowaniu robót drogowych przez ich wykonawcę na drogach Nr 3197P (dwa przypadki) i Nr 3204P, w tym braku znaków ograniczenia prędkości i ostrzeżenia o zwichnięciu jezdni; [2] dwa przypadki braku na drogach Nr 3206P i Nr 2112P znaków zakazu wjazdu pojazdów o rzeczywistej masie przekraczającej nośność użytkową mostów istniejących na tych drogach. Ponadto w planie liniowym drogi Nr 3204P, na skrzyżowaniu z drogą gminną brak było faktycznie istniejącego znaku „stop”, a w planie liniowym drogi Nr 3212P brak było faktycznie istniejącej bariery ochronnej. W trakcie kontroli NIK, dyrektor ZDP podjął czynności w celu niezwłocznego usunięcia powyższych nieprawidłowości.

Oględziny trzech odcinków dróg, na których w okresie objętym kontrolą NIK wykonywano prace wymagające zajęcia pasa drogowego, nie wykazały nieprawidłowości. NIK ocenia pozytywnie to, że dokumentacja projektowa była kompletna, projekty zmian organizacji ruchu były ocenione przez ZDP, zmiany były zatwierdzone przez Starostę, ich realizacja była skontrolowana w terenie, a ZDP podejmował działania mające na celu zmniejszenie utrudnień związanych z prowadzonymi robotami, w tym w jednym przypadku – poprzez wyegzekwowanie wybudowania objazdu.

6. W okresie objętym kontrolą Pan Starosta nie dokonywał odrębnych analiz organizacji ruchu na drogach w zakresie podnoszenia bezpieczeństwa ruchu drogowego (w tym pod kątem przyczyn wypadków drogowych), ponieważ nie otrzymywał z Policji informacji na

temat wypadków, których przyczyną mogła być zła organizacja ruchu lub stan techniczny dróg. ZDP korzystał z informacji uzyskiwanych od Policji, w przypadku konieczności wyboru do przebudowania niebezpiecznych odcinków dróg, np. w 2009 r. dotyczyło to pięciu odcinków dróg o łącznej długości 12,4 km i w 2010 r. dwóch odcinków o łącznej długości 22,7 km.

NIK nie wnosi także uwag do współpracy Starosty w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego z innymi podmiotami odpowiedzialnymi za stan bezpieczeństwa na drogach. ZDP brał czynny udział w pracach zespołów powoływanych przez PKP, dokonujących przeglądów skrzyżowań dróg powiatowych z liniami kolejowymi. Na podstawie informacji pozyskanych od Starosty z zakresu ruchu drogowego, od gmin, Policji i mieszkańców, w ZDP sporządzono m.in. wieloletni program likwidacji miejsc niebezpiecznych w obrębie szkół, realizowany m.in. przy pomocy środków pozyskanych za pośrednictwem Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Poznaniu.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Realizowanie obowiązków kontrolnych, o których mowa w *§ 12 ust. 5 rozporządzenia o zarządzaniu ruchem*, zarówno na drogach powiatowych jak i gminnych w powiecie konińskim oraz egzekwowanie od zarządców tych dróg, terminowej realizacji wszystkich zaleceń pokontrolnych formułowanych w wyniku tych kontroli przez organ zarządzający ruchem.
2. W zatwierdzanych zmianach organizacji ruchu, zgodnie z *§ 8 ust. 7 rozporządzenia o zarządzaniu ruchem*, określanie terminu, w którym powinny być one wprowadzone.
3. Podjęcie działań w celu zapewnienia rzetelnego prowadzenia ewidencji zatwierdzonych projektów zmian organizacji ruchu oraz rzetelnego weryfikowania kompletności dokumentacji projektowej dot. organizacji ruchu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.